

Työkaveri on lihonut kesäloman aikana. Tapaatte aamukahvilla. Paikalla on paljon työntekijöitä. Miten toimit?

- A** Huomautat työkaverille hänen painossaan tapahtuneesta muutoksesta.
- B** Toisen paino ja ulkonäkö ovat asioita, joita ei arvostella julkisesti.
- C** Sanot, että työkaverin on aloitettava laihdutuskuuri.

Juttelet työkavereiden kanssa kahvitaulla. Haluat antaa itsestäsi itsevarman kuvan. Miten toimit?

- A** Käytät paljon kiro sanoja.
- B** Olet kaikessa samaa mieltä muiden kanssa.
- C** Kuuntelet muiden mielipiteitä ja uskallat sanoa omat mielipiteesi.

Olet työpaikalla kokouksessa. Puhelimesi soi mitä teet?

- A** Vastaat puheluun ja keskusteleet asiiasi kesken kokouksen.
- B** Katkaiset puhelun, et vastaa ja pyydät paikalla olevilta anteeksi.
- C** Poistut toiseen huoneeseen puhumaan.

Työkaverisi kertoo sinulle mielenkiintoisen juorun. Miten toimit?

- A** Jätät juorun omaan arvoonsa ja pidät sen omana tietonasi.
- B** Pyydät työkaveriasi kertomaan asiasta tarkemmin.
- C** Menet heti kertomaan kuulemasi juorun seuraavalle henkilölle.

Työkaverisi lähiomainen on kuollut vähän aikaa sitten. Miten toimit?

- A** Asia ei kuulu sinulle, et huomioi sitä.
- B** Kyselet jatkuvasti hänen vointiaan ja pyydät häntä kylään.
- C** Sanot työkaverillesi hienovaraisesti ottavasi osaa suruun. Voit myös viedä tai lähettää hänelle kukkia.

Tulet aamulla työpaikallasi. Työkavereita on jo paikalla. Miten toimit?

- A** Odostat, että muut sanovat minulle ensin huomenta ja vastaat sen jälkeen.
- B** Olet hiljaa, vaikka muut toivottavat sinulle huomenta.
- C** Sanot heti työpaikalle tultuasi paikalla oleville huomenta.

Soitat työpuhelin. Tavoittelemasi henkilön vastaa. Miten toimit?

- A** Menet heti asiaan.
- B** Esittelet ensin itsesi ja sanot sen jälkeen asiasi.
- C** Puhut pitkään niitä näitä ja sanot lopuksi asiasi.

Et mielestäsi ehdi tarpeeksi soittaa kavereiden kanssa vapaa-ajalla. Miten toimit?

- A** Soittelet työpäivän aikana kavereillesi.
- B** Olet pyytänyt, että kaverisi soittelevat sinulle työpäivän aikana.
- C** Pidät puhelimen kiinni tai äänettömänä työaikana. Soitat tärkeän puhelun tarvittaessa tauon aikana.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Aloitat uudessa työpaikassa ja sinun pitää kertoa itsestäsi. Mitä kerrot?

- A** Kerrot, mitä työtehtäviä olet aiemmin tehnyt.
- B** Kerrot, minkälaisesta työstä et tykkää ja kenen kanssa haluat työskennellä.
- C** Kerrot vapaa-ajan harrastuksistasi ja muistat myös kehua itseäsi.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Olet menossa töihin ja huomaat olevasi myöhässä. Mitä teet?

- A** Palaat takaisin kotiin.
- B** Soitat reippaasti töihin ja pahoittelet olevasi myöhässä.
- C** Et tee mitään, koska oletan jo matkalla.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Huomaat tekeväsi kahta eri asiaa samaan aikaan, mutta kumpikaan ei onnistu. Huomaat olevasi pulassa ja tarvitset apua. Mitä toimit?

- A** Ilmoitat työpaikkaohjaajalle, että lähdet kotiin.
- B** Pidät tauon.
- C** Kerrot työpaikkaohjaajalle, että tarvitset apua ja pyydät häntä kertomaan, kumman tehtävistä teet ensin.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Mitä tarkoittaa työn räätälöinti?

- A** Työtehtävät katsotaan sinulle sopiviksi.
- B** Työtehtävät jaetaan kaikkien työntekijien kesken.
- C** Työtehtäviä pilkotaan ja työ aikataulutetaan, jotta pystyt tekemään työsi hyvin.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Kuka sinua voi auttaa työpäivän suunnittelussa?

- A** Suunnittelet itse omat aikataulusi.
- B** Et tarvitse aikatauluja, koska osaat tehdä työt ilman suunnittelua.
- C** Aikataulut suunnitellaan yhdessä työpaikkaohjaajan ja opettajan/ohjaajan kanssa.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Työnantaja pyytää sinua tekemään työtehtävää, mikä ei kiinnosta yhtään. Haluaisit tehdä jotain muuta. Huomaat harmistuvasi. Mitä teet?

- A** Ilmoitat mielipiteesi etkä suostu tekemään tehtävää.
- B** Teet annetun työtehtävän, koska se kuuluu työhösi. Sitten se on ainakin tehty.
- C** Annat työtehtävän työparillesi, joka tekee työn mielellään kiltisti.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Sinulle on suunniteltu päivän työtehtävät, mutta kuulet töissä joutuvasi toisiin tehtäviin?

- A** Pyydät ohjaajaa näyttämään, mistä aloitat.
- B** Vastaat iloisesti, että pitäähän jonkun nekin työt tehdä.
- C** Ajattelet, että vaihtelu virkistää ja kiva kokeilla jotain uutta.

MINÄ TYÖNTEKIJÄNÄ

Mitä tarkoittaa motivaatio?

- A** Olet innostunut tekemään töitä, vaikka kaikki ei aina tunnukaan kivalta.
- B** Noudatat työelämän pelisääntöjä.
- C** Olet innokas oppimaan uutta.

HYVINVOINTI

Mitä sosiaaliseen hyvinvointiin kuuluu?

- A** Mieluisa tekeminen.
- B** Hyvät ihmissuhteet, perhe ja ystävät.
- C** Hyvä itsetuntemus.

HYVINVOINTI

Miten voit edistää omaa sosiaalista hyvinvointiasi?

- A** Harrastamalla.
- B** Jutteleamalla.
- C** Joskus saatat tarvita tässä apua esimerkiksi ohjaajalta tai vanhemmilta.

HYVINVOINTI

Miten sosiaalinen hyvinvointi näkyy työelämässä?

- A** Saat olla oma itsesi.
- B** Voit tehdä mitä huvittaa.
- C** Kuulut työporukkaan ja sinua arvostetaan.

HYVINVOINTI

Kaverilla on haasteita hyvinvoinnin kanssa. Miten se voi näkyä?

- A** Hän vetäytyy syrjään eikä halua olla kenenkään kanssa.
- B** Hän saattaa kokea yksinäisyyttä.
- C** Ei mitenkään.

HYVINVOINTI

Onko aina pakko olla sosiaalinen?

- A** Ei ole. Joskus tarvitaan myös omaa aikaa.
- B** Kaikkien kanssa on hyvä tulla toimeen, mutta valitset itse kaverit ja ystävät.
- C** Kyllä. Aina on oltava sosiaalinen.

HYVINVOINTI

Mihin tarvitaan sosiaalisia taitoja?

- A** Muiden ihmisten kanssa toimimiseen.
- B** Somettamiseen.
- C** Pyöräilyyn.

HYVINVOINTI

Mikä huonontaa sosiaalista hyvinvointia?

- A** Riitely.
- B** Yksinäinen olo.
- C** Somettaminen ja internet. Tästä aiheesta kannattaa keskustella oman lähi-ihmisen kanssa, miten netissä on hyvä toimia.

HYVINVOINTI

Miten sosiaalinen hyvinvointi näkyy toisessa ihmisessä?

- A** Hänellä on hyvin hoidetut kynnet.
- B** Töihin on mukava mennä.
- C** Muistetaan hyvät käytöstavat.

?

TYÖNHAKU

Mikä pitää paikkaansa työhakemuksen laatimisesta?

- A** Hakemuksen ulkoasulla ja oikeinkirjoituksella ei ole mitään merkitystä.
- B** Työhakemus kannattaa tehdä aina räätälöidysti jokaiseen työpaikkaan erikseen.
- C** Tee hakemus ja lähetä se sadalle työnantajalle.

?

TYÖNHAKU

Mitä hyötyä on video-cv:n teosta?

- A** Ei tarvitse nähdä vaivaa kirjalliseen hakemukseen.
- B** Työnantaja pystyy valitsemaan työntekijän ulkonäön perusteella.
- C** Työnhakijan persoona tulee paremmin esiin.

?

TYÖNHAKU

Mitä hyvästä CV:stä eli ansioluettelosta tulisi ainakin löytyä?

- A** Koulutus- ja työhistoria.
- B** Lista lempiväreistä.
- C** Työtehtävät, joita et suostu tekemään.

?

TYÖNHAKU

Mitä on hyvä tietää työpaikasta, ennen kuin menee työhaastatteluun?

- A** Sijainti.
- B** Koska työpaikalla on tauot.
- C** Millaiset pikkujoulut firmalla on tapana järjestää.

Mikä ei pidä paikkaansa työhakemuksen sisällöstä?

- A** Työhakemuksessa kannattaa antaa itsestään mahdollisimman hyvä kuva.
- B** Työhakemuksessa olisi hyvä olla selkeä rakenne ja huolellinen kirjoitusasu.
- C** Työhakemuksessa kerrotaan kaikki siihen astisen elämän käänneet.

Uuden työpaikan aloittaminen on jännittävää. Miettikää yhdessä miten jännitystä voi hallita tai vähentää aloittaessa uuden työn.

Kannattaako työnantajaan olla yhteydessä, kun on jättänyt työhakemuksen?

- A** Kyllä, soitto yritykseen kertoo hakijan motivaatiosta ja aktiivisuudesta.
- B** Työnantajat ovat hyvin kiireisiä, eivätkä halua saada ylimääräisiä yhteydenottoja.
- C** Kannattaa soittaa useita kertoja ja kysyä, sainko paikan.

Työtä voi tehdä hyvin erilaisissa työsuhteissa. Miettikää yhdessä, mitä seuraavat termit tarkoittavat.

- A** Kokoaikatyö
- B** Osa-aikatyö
- C** Etätyö
- D** Määräaikainen työsuhde
- E** Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNNÖT

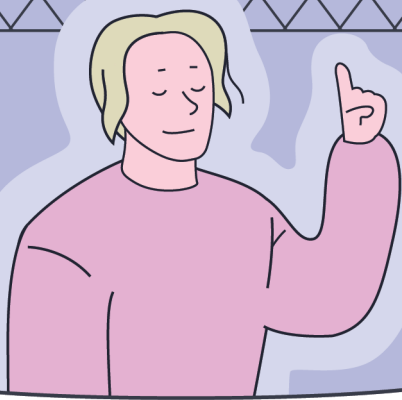
Työvuorosi muuttuivat etkä ehdi samalla bussilla ajoissa töihin. Aikaisempi bussi on liian aikaisin perillä ja joutuisit odottamaan tunnin ennen töiden alkua. Miettikää ryhmässä miten tilanteessa voisi toimia.

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNNÖT

Millaista työtä kannattaa hakea?

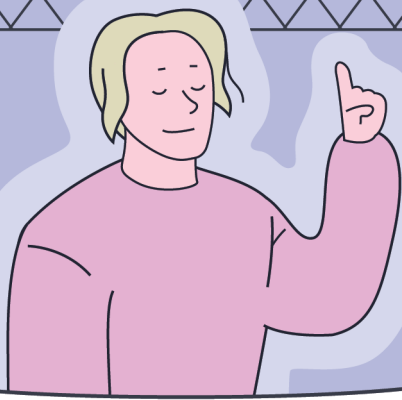
- A** Vain korkeapalkkaista työtä.
- B** Mahdollisimman helppoa työtä.
- C** Omaa koulutusta ja kiinnostusta vastaavaa työtä.

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNNÖT

Kuka on työntekijä?

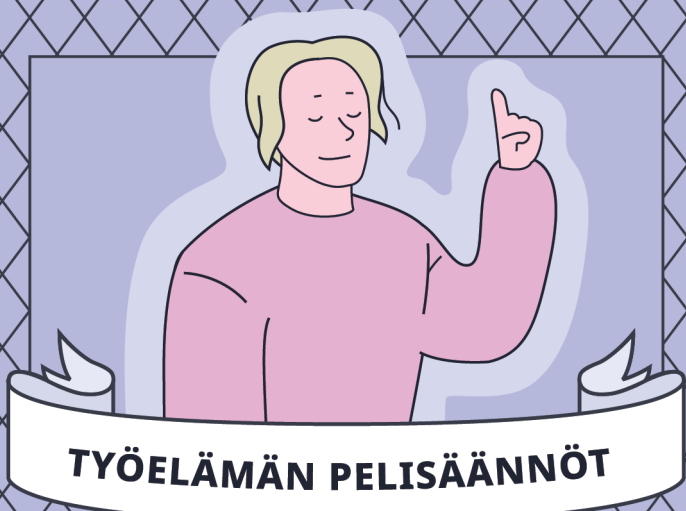
- A** Henkilö, jonka työnantaja on palkannut tekemään työtä
- B** Johtajat eivät ole työntekijöitä
- C** Henkilö, joka tekee työtä ilman palkkaa.

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNNÖT

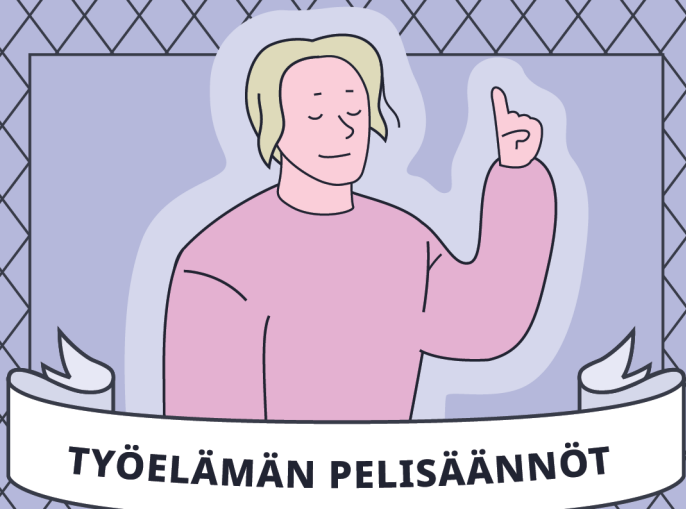
Mihin työhön seuraavista vaihtoehtoista kannattaa hakeutua, jos viihtyy ulkona?

- A** Puutarhatyöt
- B** Toimistotyöt
- C** Leipomotyöt

Mitä laki sanoo nuorten alle 18-vuotiaiden työnteosta?

- A Nuoria alle 18-vuotiaita koskee samat säännöt kuin aikuisia.
- B Alle 18-vuotiaat eivät saa tehdä palkallista työtä.
- C Nuorille alle 18-vuotiaille on omat sääntönsä työnteosta.

Mitä työtä kannattaa ottaa vastaan?

- A Vain omaa koulutusta vastaavaa työtä.
- B Kaikkea työtä kannattaa välttää kaikin tavoin.
- C Kokemusta tulee vain tekemällä työtä. Joskus voi tehdä työtä, josta ei niin kovasti pidä.

Voiko työnantaja ottaa vakinaiseen työsuhteeseen 15-vuotiaan?

- A Kyllä voi, jos nuori on suorittanut oppivelvollisuutensa.
- B Ei voi missään tapauksessa.
- C Ainoastaan tasavallan presidentin luvalla.

Miten työpaikan voi löytää?

- A Työpaikan voi löytää vain käymällä TE-toimistossa.
- B Käymällä TE-toimistossa, soittamalla työpaikkoihin, lukemalla netistä työpaikkailmoituksia tai laittamalla oma työnhakuilmoituksen.
- C Työnantajat soittavat työnhakijoille kotiin.

Vastuullinen

Oskarin työkaveri on usein pahalla tuulella. Miten asiaan voisi vaikuttaa? Keskustelkaa ryhmässä ja antakaa vinkkejä ja ohjeita Oskarille, miten hän voisi antaa työkaverilleen palautetta.

Kärsivällinen

Minkälaisia asioita voi nostaa esiin työhakemuksessa, jos työkokemusta ei vielä ole paljoa tai ollenkaan?

Osa pyytää apua

Keskustelkaa ryhmässä, millaista osaamista esimerkiksi erilaisista harrastuksista kuten urheilusta, partiosta tai vaikkapa tubettamisesta voi kerryttää? Miten osaamisen voi tuoda esiin työnhaussa?

Järjestelmällinen

Kertokaa pelikavereille, minkälaista osaamista teille on kertynyt vapaa-ajan harrastuksista.

Innokas

Jenna on huomannut työpaikan aulan olevan usein vaarallisen liukas. Miettikää ryhmässä, miten Jennan kannattaisi tuoda asia esiin ja miten hän voisi itse auttaa tilannetta.

Ystävällinen

Joskus saattaa olla hankalaa nähdä omaa osaamistaan tai tunnistaa omia vahvuuksia. Auttakaa ryhmässä toisianne. Jokainen kertoo vuorollaan pelikaveristaan hyvän ominaisuuden. Palautteen saanut kirjoittaa vahvuudet muistiin.

Huomioon ottava

Kerro ryhmälle mikä olisi tämänhetkinen unelmatyösi. Miten vastaisit työnantajien usein esittämiin kysymyksiin työhaastattelussa:

Miksi haet tähän tehtävään?

Miksi juuri sinut pitäisi valita tähän tehtävään?

Kädetaidot

Listatkaa ryhmässä, minkälaisia erilaisia työnhaunkanavia tiedätte?